

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU.410.025.03.2021

**Pan
Krzysztof Warda
Wójt Gminy Krzywda**
ul. Żelechowska 24B
21-470 Krzywda

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/21/006 „Finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Krzywdą, ul. Żelechowska 24B, 21-470 Krzywdą (dalej: Urząd lub UG Krzywdą).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Warda, Wójt Gminy Krzywdą, od 23 listopada 2018 r. (dalej: Wójt Gminy). Poprzednio, tj. od 5 grudnia 2006 r. do 22 listopada 2018 r., Wójtem Gminy był Jerzy Kędra.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie przez jednostki samorządu terytorialnego warunków realizacji zadań oświatowych. 2. Finansowanie zadań oświatowych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2021 (do zakończenia czynności kontrolnych), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Wojciech Niemyski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/132/2021 z 25 sierpnia 2021 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli tom I str. 2)</p>

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2017-2021 Gmina Krzywdą³ zapewniła odpowiednie warunki organizacyjne do realizacji zadań oświatowych oraz zabezpieczyła środki finansowe niezbędne do realizacji tych zadań.

Gmina była organem prowadzącym punkt przedszkolny, sześciu przedszkoli, siedmiu szkół podstawowych i trzech gimnazjów. W samorządowych szkołach nie wystąpiły problemy przy realizacji zadań oświatowych związane z brakiem pomieszczeń lekcyjnych, nauczycieli, pracowników obsługi, czy też środków na zatrudnienie pracowników. Dzieciom zapewniono opiekę przedszkolną, a w przypadkach niezakwalifikowania się do wybranej placówki, zaproponowano możliwość skorzystania z wychowania przedszkolnego w innej placówce na terenie Gminy. Wójt nie wypełnił ustawowego obowiązku przedstawienia Radzie Gminy informacji o stanie realizacji zadań oświatowych oraz w sposób niewystarczający sprawował nadzór nad działalnością Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół⁴. Opracowanie sprawozdań, niezbędnych do przekazania Radzie informacji o stanie realizacji zadań oświatowych, było jednym ze statutowych zadań GZEAS, jednak Wójt nie wygzekwował ich od Dyrektora tej jednostki.

W uchwałach budżetowych (przed zmianami) na lata 2017-2021 Rada Gminy zaplanowała dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w kwotach odpowiadających planowanym rocznym kwotom subwencji ogólnej, wynikającym z informacji ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W przypadku lat

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej również jako Gmina.

⁴ Jednostka organizacyjna Gminy Krzywdą utworzona z dniem 1 stycznia 1996 r. w celu prowadzenia obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół na terenie gminy Krzywdą. Dalej: GZEAS.

2017-2018 w uchwałach tych nie wyodrębniono jednak wymaganej wysokości środków finansowych na doskonalenie zawodowe nauczycieli, która winna wynosić 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Środki finansowe, pozyskane w latach 2017-2021 z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, przeznaczono na cele wskazane w decyzjach ministra właściwego do spraw finansów publicznych, przyznających te środki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Zapewnienie przez jednostki samorządu terytorialnego warunków realizacji zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁶ organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (dalej: j.s.t.) może powołać radę oświatową działającą przy tym organie. W okresie objętym kontrolą Rada Gminy nie powołała rady oświatowej. Wójt wyjaśnił, że przyczyną niepowołania rady oświatowej był brak obligatoryjnego wymogu, jak również brak inicjatywy o powołanie takiej rady ze strony społeczeństwa oraz Rady i Wójta Gminy.

(akta kontroli tom II str. 6-13)

1.2. W okresie objętym kontrolą Wójt nie przedstawiał Radzie Gminy informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny, do czego był zobowiązany na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe (opis szczegółowy w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli tom II str. 6-13)

1.3. W okresie objętym kontrolą plan sieci szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę określały uchwały Rady Gminy:

- Nr XVIII/87/2019 z dnia 4 listopada 2019 r. – w zakresie sieci przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego;
- Nr XXIX/173/2013 z dnia 7 czerwca 2013 r., Nr XXX/189/2017 z dnia 22 lutego 2017 r., Nr XXXI/204/2017 z dnia 30 marca 2017 r., Nr XXXIII/215/2017 z dnia 12 maja 2017 r., Nr X/52/2019 z dnia 12 czerwca 2019 r. – w zakresie sieci szkół podstawowych i gimnazjów.

W latach 2017-2021 (do 30 września) Gmina była organem prowadzącym następujące jednostki oświatowe:

- Zespół Szkół w Fiukówce, w skład którego wchodziły: Publiczne Przedszkole oraz Szkoła Podstawowa;
- Zespół Szkół w Hucie Dąbrowie, w skład którego wchodziły: Publiczne Przedszkole, Szkoła Podstawowa im. Komisji Edukacji Narodowej oraz Gimnazjum Nr 1, którego działalność została wygaszona z dniem 31 sierpnia 2019 r.;
- Zespół Szkół w Krzywdzie, w skład którego wchodziły: Publiczne Przedszkole oraz Szkoła Podstawowa im. Marii Kownackiej;
- Zespół Szkół w Woli Okrzejskiej, w skład którego wchodziły: Publiczne Przedszkole i Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza;

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Dz. U. 2021 r., poz. 1082, ze zm., dalej: ustawa Prawo oświatowe.

- Zespół Szkół w Okrzei, w skład którego wchodziły: Publiczne Przedszkole, Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza oraz Gimnazjum Nr 3, którego działalność została wygaszona z dniem 31 sierpnia 2019 r.;
- Zespół Szkół w Radoryżu Smolanym, w skład którego wchodziły Publiczne Przedszkole i Szkoła Podstawowa im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego;
- Gimnazjum Nr 2 w Radoryżu Kościelnym, przekształcone z dniem 1 września 2017 r. w Szkołę Podstawową na podstawie uchwały Rady Gminy Nr XXXII/214/2017 z dnia 10 kwietnia 2017 r.; w utworzonej szkole podstawowej funkcjonowały klasy gimnazjalne, które zostały wygaszone z dniem 31 sierpnia 2019 r.;
- Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Radoryżu Kościelnym, utworzony z dniem 1 września 2019 r. na podstawie uchwały Rady Gminy Nr XIV/68/2019 z dnia 29 sierpnia 2019 r.

Zgodnie z art. 8 ust. 17-20 ustawy Prawo oświatowe, jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić szkoły oraz placówki, których prowadzenie nie należy do ich zadań własnych, na podstawie porozumień. W latach 2017-2021 Gmina nie realizowała dodatkowych zadań oświatowych niebędących jej zadaniami własnymi.

(akta kontroli tom II str. 6-13)

1.4. W okresie objętym kontrolą Gmina była organem rejestrującym, o którym mowa w art. 2 pkt 16 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych⁷ dla dwóch niepublicznych jednostek (przedszkola i innej formy wychowania przedszkolnego): Niepublicznego Przedszkola Integracyjnego „Piotruś Pan” w Krzywdzie – wpisanego z dniem 28 lipca 2017 r. do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Wójta Gminy oraz Niepublicznego Punktu Przedszkolnego „Bajkowa Kraina” w Krzywdzie – wpisanego do tej ewidencji z dniem 14 września 2017 r. Punkt Przedszkolny „Bajkowa Kraina” zakończył działalność 30 września 2018 r. i na wniosek osoby prowadzącej z dniem 1 października 2018 r. został wykreślony z ewidencji szkół i placówek niepublicznych.

(akta kontroli tom II str. 6-13, 19-21)

1.5. W latach 2017-2021⁸ wyniki sprawdzianów ósmoklasisty nie były przedmiotem obrad Rady Gminy.

(akta kontroli tom II str. 6-13)

1.6. W okresie objętym kontrolą do Urzędu Gminy wpłynęły dwie skargi, związane z realizacją zadań oświatowych. Obydwie zostały złożone przez ten sam podmiot⁹. Pierwsza, złożona 3 grudnia 2018 r., dotyczyła działania Dyrektora Szkoły Podstawowej w Krzywdzie. Rodzice dziecka wskazali na brak reakcji Dyrektora na przypadki niewłaściwego zachowania innych dzieci wobec dziecka. Skarga została przekazana do rozpoznania Radzie Gminy, a następnie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, uchwałą z dnia 10 stycznia 2019 r., uznała złożoną skargę za niezasadną. Na podstawie uchwały, podjętej przez Komisję, Rada Gminy, uchwałą Nr IV/21/2019 z dnia 31 stycznia 2019 r. uznała skargę za niezasadną. Rozstrzygnięciem nadzorczym Nr PN-II.4131.153.2019 z dnia 8 marca 2019 r. Wojewoda Lubelski stwierdził nieważność ww. uchwały Rady Gminy. Wojewoda uzasadnił, że w trakcie obrad nad przedmiotową uchwałą zgłoszono wniosek formalny, dotyczący

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1930., dalej: ufo.

⁸ Do dnia udzielenia przez Wójta Gminy informacji, tj. do 3 września 2021 r.

⁹ Rodziców dziecka uczęszczającego do Szkoły Podstawowej w Krzywdzie.

przekazania skargi do rozpoznania przez właściwe kuratorium oświaty, który to wniosek nie został poddany pod głosowanie. Wojewoda wskazał jednocześnie, że skarga dotyczyła stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, objawiającej się w zarzucanym naruszaniu praw ucznia, w związku z czym do jej rozpoznania właściwym był organ nadzoru pedagogicznego.

W dniu 7 marca 2019 r. do Wójta Gminy ponownie złożono skargę, w tej samej sprawie, na działalność Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, działającej przy Radzie Gminy, w zakresie niewłaściwego rozpoznania wcześniejszej skargi. Obydwie skargi zostały przekazane do rozpoznania przez Kuratorium Oświaty w Lublinie, które po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego stwierdziło, że szkoła podejmowała działania mające na celu przeciwdziałanie niewłaściwym i agresywnym zachowaniom uczniów. Kuratorium poinformowało stronę skarżącą, że w ramach nadzoru pedagogicznego będzie monitorowało działania Dyrektora i nauczycieli Zespołu Szkół w Krzywdzie.

(akta kontroli tom II str. 5, 66-124)

1.7. Według informacji udzielonej przez Wójta Gminy, w latach 2017-2021 na Gminę nie nałożono dodatkowych obowiązków w zakresie zadań oświatowych, na które nie zostały przekazane środki finansowe z budżetu państwa.

Zwiększanie udziału środków własnych w finansowaniu zadań oświatowych (z 30% do 34%) związane było głównie z podwyżkami cen energii elektrycznej i gazu, wzrostem cen usług i materiałów oraz koniecznością realizacji nieprzewidzianych remontów w placówkach oświatowych. Ze środków własnych Gminy finansowane były głównie wydatki stałe.

W ramach rządowej pomocy Gmina otrzymała:

— grant w wysokości 70 tys. zł w ramach projektu „Zdalna szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”¹⁰; grant został wykorzystany w kwocie 68,7 tys. zł na zakup 28 komputerów przenośnych z oprogramowaniem i słuchawkami, które zostały przekazane uczniom Zespołów Szkół w: Krzywdzie (5 szt.), Okrzei (5 szt.), Hucie Dąbrowie (5 szt.), Radoryżu Smolanym (4 szt.), Fiukówce (3 szt.), Woli Okrzejskiej (3 szt.) oraz uczniom Szkoły Podstawowej w Radoryżu Kościelnym (3 szt.);

— grant w wysokości 115 tys. zł w ramach projektu „Zdalna szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej”¹¹; środki te wykorzystano w kwocie 112,7 tys. zł na zakup 46 komputerów przenośnych z oprogramowaniem i słuchawkami, które następnie przekazano uczniom Zespołów Szkół w: Krzywdzie (8 szt.), Okrzei (8 szt.), Hucie Dąbrowie (8 szt.), Radoryżu Smolanym (6 szt.), Fiukówce (6 szt.), Woli Okrzejskiej (5 szt.) oraz uczniom Szkoły Podstawowej w Radoryżu Kościelnym (5 szt.).

Na podstawie umowy zawartej w dniu 8 kwietnia 2020 r. z Województwem Lubelskim Gmina otrzymała także sześć tabletów z oprogramowaniem i transmisją danych o łącznej wartości 7,9 tys. zł. Sprzęt został przekazany do dyspozycji dyrektorów Zespołów Szkół w: Krzywdzie (2 szt.), Okrzei, Woli Okrzejskiej, Fiukówce oraz Radoryżu Smolanym (po 1 szt.).

W związku z pandemią, spowodowaną chorobą COVID-19, na terenie Gminy nie wystąpiły przypadki zwalniania nauczycieli lub obniżania pensum godzin.

¹⁰ Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (dalej: POPC), Oś Priorytetowa nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu”, działanie 1.1 „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach”.

¹¹ Projekt również zrealizowany w ramach POPC, Oś Priorytetowa nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu”, działanie 1.1.

W czasie nauki realizowanej w formie zdalnej Gmina monitorowała problem wyłączenia cyfrowego dzieci i młodzieży. Dyrektorzy szkół zebrali i przekazali do GZEAS informację o liczbie uczniów, zgłaszających potrzebę posiadania dodatkowego sprzętu umożliwiającego naukę zdalną. Na tej podstawie Gmina rozdysponowała pomiędzy szkołami laptopy i tablety pozyskane z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego oraz zakupione w ramach opisanych projektów grantowych.

Wójt wyjaśnił, że w gminie Krzywda nie występowały problemy przy realizacji zadań oświatowych, związanych z brakiem pomieszczeń lekcyjnych, nauczycieli, pracowników obsługi, czy też środków finansowych na zatrudnienie pracowników.

(akta kontroli tom II str. 6-13, 127-177)

1.8. Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy trzy lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko skończy siedem lat. W okresie objętym kontrolą do placówek wychowania przedszkolnego nie zostało zakwalifikowanych 15 dzieci w wieku przedszkolnym, w tym: czworo dzieci na rok szkolny 2016/2017 oraz 11 dzieci na rok szkolny 2017/2018.

Zgodnie z art. 31 ust. 10 ustawy Prawo oświatowe, w celu zaspokojenia potrzeb opieki przedszkolnej rodzicom dzieci, które nie zakwalifikowały się do wybranej placówki, zaproponowano możliwość skorzystania z wychowania przedszkolnego w innej placówce na terenie Gminy. Z możliwości tej skorzystało 12 dzieci, w dwóch przypadkach rodzice dzieci nie skorzystali ze złożonej propozycji, natomiast w jednym przypadku dziecko zmieniło miejsce zamieszkania poza obszar Gminy.

(akta kontroli tom II str. 6-18)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach 2017-2020 Wójt nie przedstawiał Radzie Gminy informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny. Wynikało to z niewyegzekwowania sporządzenia sprawozdania w tym zakresie od Dyrektora GZEAS w ramach nadzoru sprawowanego przez Wójta nad działalnością tej jednostki.

Zgodnie z art. 11 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 października, przedstawia organowi stanowiącemu informację o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach: 1) egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego, z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego; 2) nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty lub właściwego ministra w szkołach i placówkach tych typów i rodzajów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.

W latach 2017-2020 Wójt przedstawiał Radzie Gminy informacje o przygotowaniu szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego oraz raporty o stanie Gminy za dany rok, uwzględniające zadania w zakresie oświaty, jednak żaden z tych dokumentów nie zawierał elementów o których mowa w art. 11 ust. 7 pkt 1-2 ustawy Prawo oświatowe. W związku z powyższymi wynikami egzaminów szkolnych oraz wyniki nadzoru pedagogicznego, sprawowanego przez Lubelskiego Kuratora Oświaty, nie były przedmiotem obrad Rady Gminy. Wójt wyjaśnił, że informacje o realizacji zadań swoich jednostek przygotowują kierownicy tych jednostek, a sprawozdanie o stanie

realizacji zadań oświatowych, obejmujące m.in. informacje o wynikach egzaminów ósmoklasisty, nie było przygotowane przez kierownika GZEAS.

Wójt dodatkowo wyjaśnił, że w wyniku przeglądu zadań merytoryczna komórka omyłkowo pominęła to zadanie i nie przedstawiła projektu takiego dokumentu do przedstawienia Radzie Gminy. Zadeklarował, że od 2021 roku obowiązek taki będzie realizowany.

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/2021 została przedstawiona Radzie Gminy w dniu 25 października 2021 r.

(akta kontroli tom II str. 6-13, 22-65, 194-207)

OCENA CZĄSTKOWA

W placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę zapewnione zostały warunki do realizacji zadań oświatowych. Dzieciom zapewniono opiekę przedszkolną, a w przypadkach niezakwalifikowania się do wybranej placówki, zaproponowano możliwość skorzystania z wychowania przedszkolnego w innej placówce na terenie Gminy. Nieprawidłowością było nieprzedstawienie przez Wójta Radzie Gminy informacji o stanie realizacji zadań oświatowych.

2. Finansowanie zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

2.1. W uchwałach budżetowych (przed zmianami) na lata 2017-2021 Rada Gminy zaplanowała dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w kwotach odpowiednio: 10 503,97 tys. zł, 11 203,13 tys. zł, 11 986,56 tys. zł, 12 543,59 tys. zł oraz 13 772,40 tys. zł. Kwoty te odpowiadały planowanym rocznym kwotom subwencji ogólnej, zawartym w informacjach ministra właściwego do spraw finansów publicznych, przekazanych na podstawie art. 33 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹².

Informacje ministra właściwego do spraw finansów publicznych o rocznych kwotach części subwencji ogólnej oraz decyzje tego ministra w zakresie zmian wysokości tej subwencji zostały uwzględnione w zmianach do planu finansowego Gminy, w zakresie rozdziału 75801 „Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego”. Planowane dochody po zmianach w tym rozdziale wyniosły odpowiednio: 10 883,35 tys. zł, 11 525,10 tys. zł, 12 294,63 tys. zł, 12 975,64 tys. zł oraz 13 989,76 tys. zł.

(akta kontroli: tom I str. 4-230, 235, 334, 428, 518, 645; tom II str. 3-4)

2.2. W poszczególnych latach okresu objętego kontrolą zrealizowane dochody Gminy wyniosły odpowiednio: 48 951,90 tys. zł, 52 180,61 tys. zł, 57 036,58 tys. zł, 61 727,27 tys. zł oraz 47 729,75 tys. zł¹³. Środki pochodzące z części oświatowej subwencji ogólnej wyniosły odpowiednio: 10 883,35 tys. zł, 11 525,10 tys. zł, 12 294,63 tys. zł, 12 975,64 tys. zł oraz 11 865,02 tys. zł i stanowiły 21-25% zrealizowanych dochodów Gminy. Z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej pozyskano: 65,83 tys. zł w 2017 r., 109,24 tys. zł w 2019 r. i 88,05 tys. zł w 2020 r., a udział tych dochodów nie przekroczył 0,2% dochodów Gminy zrealizowanych w tych latach. Środki finansowe pochodzące z dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe wyniosły w poszczególnych latach odpowiednio: 905,86 tys. zł, 825,8 tys. zł, 1206,28 tys. zł, 1231,09 tys. zł oraz 583,11 tys. zł, co stanowiło 1,2-2,1% dochodów Gminy.

Z innych źródeł na realizację zadań oświatowych pozyskano odpowiednio: 246,63 tys. zł, 1409,98 tys. zł, 2178,14 tys. zł, 400,90 tys. zł oraz 6,04 tys. zł. Środki te stanowiły odpowiednio: 0,5%, 2,7%, 3,8%, 0,6% oraz 0,01% dochodów Gminy

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 38, ze zm.

¹³ Dane za rok 2021 według stanu na 30 września.

i zostały pozyskane jako dofinansowanie projektów realizowanych przez Gminę z budżetu Unii Europejskiej¹⁴.

(akta kontroli: tom I str. 231-243, 330-342, 424-437, 514-527, 641-653, tom II str. 181, 188)

2.3. W okresie objętym kontrolą w Gminie nie wystąpiły przypadki konieczności zwrotu subwencji oświatowej, w związku z otrzymaniem tej subwencji w wysokości wyższej od należnej.

(akta kontroli tom II str. 6-13)

2.4. Wydatki Gminy na zadania oświatowe wyniosły: 17 869,4 tys. zł w 2017 r., 20 323,53 tys. zł w 2018 r., 22 683,3 tys. zł w 2019 r., 22 211,63 tys. zł w 2020 r. oraz 17 819,79 tys. zł w 2021 r. (do 30 września). Na zadania te przeznaczono całość otrzymanej subwencji oświatowej (łącznie z rezerwą), która stanowiła od 55% do 67% wydatków poniesionych na zadania oświatowe. Udział dotacji z budżetu państwa wyniósł od 3% do 6% wydatków Gminy na te zadania. Środki finansowe pochodzące z innych źródeł stanowiły kolejno: 1%, 7%, 10% oraz 2% wydatków Gminy na te zadania. W pozostałym zakresie zadania oświatowe zostały sfinansowane ze środków własnych w kwotach: 5767,74 tys. zł w 2017 r., 6562,65 tys. zł w 2018 r., 6895 tys. zł w 2019 r., 7515,96 tys. zł w 2020 r. oraz 5365,62 tys. zł w 2021 r. (do 30 września), co stanowiło od 30% do 34% wydatków Gminy na zadania oświatowe.

(akta kontroli: tom I str. 244-268, 343-370, 438-464, 528-553, 654-678; tom II str. 190)

Przeprowadzona analiza wykazała, że środki finansowe pochodzące z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, przyznane w okresie objętym kontrolą przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, zostały przeznaczone na cele wskazane w decyzjach w sprawie przyznania tych środków finansowych.

(akta kontroli tom II str. 3-4)

Gmina w niepełnym zakresie wykorzystwała dotacje otrzymane z budżetu państwa na zadania oświatowe. W kolejnych latach 2017-2021 na dofinansowanie wychowania przedszkolnego Gmina wydatkowała odpowiednio (w nawiasach % wykorzystania otrzymanych środków): 429,95 tys. zł (97,4%), 416,48 tys. zł (100%), 470,95 tys. zł (99,3%), 474,85 tys. zł (100%) oraz 374 tys. zł (75%). Na zakup podręczników wydatkowano kolejno: 160,74 tys. zł (97%), 122,02 tys. zł (98,6%), 89,48 tys. zł (99,9%), 118,20 tys. zł (99,6%) oraz 135,34 tys. zł (100%). Natomiast na świadczenie pomocy materialnej o charakterze socjalnym wydatkowano odpowiednio: 208,93 tys. zł (98,7%), 172,12 tys. zł (100%), 124,25 tys. zł (88,2%), 119,18 tys. zł (95,4%) oraz 61,21 tys. zł (62,8% otrzymanych środków).

Wójt Gminy poinformował, że niepełne wykorzystanie dotacji na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w 2017 i 2019 r. związane było ze zmniejszeniem liczby dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych według stanu na 30 września danego roku, w stosunku do stanu na 30 września poprzedniego roku szkolnego, w oparciu o który naliczana była wysokość dotacji na dany rok budżetowy. Częściowe wykorzystanie dotacji na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych związane było głównie z zakupem podręczników i materiałów ćwiczeniowych za cenę jednostkową niższą

¹⁴ Były to projekty (w nawiasach lata realizacji projektów): „Zagraniczna mobilność kadry edukacji szkolnej” (2017-2018), „W świat z tomistrem pełnym kompetencji” (2017-2019), „Nowoczesne technologie w zasięgu każdego ucznia” (2018-2019), „Erasmus+” (2019-2021), „Termomodernizacja ZS w Hucie Dąbrowie” (2019-2020), „Moje wesołe przedszkole” (2019-2020), „Zdalna szkoła” (2020 r.), „Zdalna szkoła +” (2020 r.), „Termomodernizacja budynku ZS w Radoryżu Smolanym” (2021 r.).

niż określona w kolejnych rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe¹⁵. Niepełne wykorzystanie dotacji na finansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym wynikało z niepełnego wykorzystania tej dotacji przez rodziny, którym przyznano pomoc w tej formie. Dostarczone faktury opiewały na kwoty niższe niż wartość przyznanej pomocy. Ponadto, pomoc ta przeznaczona jest dla osób spełniających kryterium dochodowe i w związku z rosnącymi dochodami wiele rodzin przekraczało to kryterium i nie składało wniosków o tę formę pomocy.

Niewykorzystane kwoty dotacji zostały zwrócone do budżetu państwa z zachowaniem terminu o którym mowa w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁶.

Merytoryczną i finansową obsługę wykorzystania dotacji przeznaczonych na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego i na sfinansowanie zakupu podręczników, a także realizację wybranego do analizy projektu „Nowoczesne technologie w zasięgu każdego ucznia” wykonywał GZEAS. Analizę wykorzystania próby dotacji otrzymanych z budżetu państwa oraz wykorzystania środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na realizację tego projektu opisano w wystąpieniu pokontrolnym w ramach analogicznej kontroli NIK, przeprowadzonej w GZEAS.

(akta kontroli tom II str. 183, 189, 194-205)

Spośród realizowanych zadań oświatowych ze środków własnych Gmina finansowała głównie (w nawiasach wysokość tych wydatków w kolejnych latach okresu 2017-2021¹⁷): wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników administracji i obsługi w zakresie oświaty (2650,2 tys. zł, 2862,88 tys. zł, 2996,08 tys. zł, 3407,54 tys. zł oraz 2567,96 tys. zł), wydatki związane z bieżącym utrzymaniem szkół (1590,8 tys. zł, 1598,95 tys. zł, 1160,07 tys. zł, 1354,2 tys. zł oraz 329,71 tys. zł); dowożenie dzieci do szkół (475,85 tys. zł, 506,32 tys. zł, 551,57 tys. zł, 337,67 tys. zł oraz 229,05 tys. zł); inwestycje zrealizowane w latach 2017-2020 (285,43 tys. zł, 163,52 tys. zł, 977,1 tys. zł, 238,68 tys. zł)¹⁸; dotacje dla przedszkoli niepublicznych 499,95 tys. zł w 2018 r. i 1408,81 tys. zł w 2020 r.). Ze środków własnych sfinansowano również remonty i naprawy (łącznie 342,11 tys. zł), stypendia motywacyjne (łącznie 110,05 tys. zł), a także odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych emerytów i pracowników obsługi (łącznie 480,43 tys. zł).

W Gminie nie wystąpiła konieczność dofinansowania środkami własnymi wynagrodzeń nauczycieli tak, aby spełniały warunki określone w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela.

(akta kontroli tom II str. 194-205)

2.5. Na poszczególne lata okresu 2017-2021 w uchwałach budżetowych Gminy na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w rozdziale 80146 zaplanowano wydatki w kwotach kolejno (plan pierwotny, przed zmianami): 42,84 tys. zł, 42,2 tys. zł, 71,41 tys. zł, 92,06 tys. zł oraz 130,5 tys. zł. Na lata 2019-2021 zaplanowano wydatki w wymaganej wysokości określonej w art. 70a

¹⁵ Odpowiednio rozporządzenia: z dnia 16 marca 2017 r. (Dz. U. poz. 691, ze zm.), z dnia 21 marca 2018 r. (Dz. U. poz. 655), z dnia 14 marca 2019 r. (Dz. U. poz. 574) oraz z dnia 5 marca 2020 r. (Dz. U. poz. 479).

¹⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.

¹⁷ Do dnia udzielenia informacji, tj. 15 września 2021 r.

¹⁸ Były to modernizacja lub termomodernizacja budynków: ZS w Okrzei (256,48 tys. zł), ZS w Hucie Dąbrowie (969,37 tys. zł), ZS w Radoryżu Smolanym (30,48 tys. zł), ZS w Woli Okrzejskiej (238,68 tys. zł), utwardzenie placu kostką brukową przy ZS w Radoryżu Smolanym (53 tys. zł), zakup pieca w SP w Radoryżu Kościelnym (89,61 tys. zł), zakup autobusu do przewozu dzieci (20,91 tys. zł).

ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karty Nauczyciela¹⁹, tj. 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. W przypadku lat 2017-2018 wymagana wysokość środków finansowych na doskonalenie zawodowe nauczycieli winna wynosić 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, jednak zaplanowane na ten cel wydatki nie stanowiły równowartości tej kwoty, co zostało opisane w części „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W wyniku wprowadzonych zmian do budżetu Gminy w poszczególnych latach okresu 2017-2021 w rozdziale 80146 zaplanowano wydatki w kwotach odpowiednio: 29,43 tys. zł, 40,51 tys. zł, 32,25 tys. zł, 26,78 tys. zł oraz 41,97 tys. zł.

Na dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli wydatkowano kolejno: 29,02 tys. zł, 40,51 tys. zł, 28,35 tys. zł, 26,68 tys. zł oraz 20,86 tys. zł (do 30 września), co stanowiło odpowiednio: 98,6%, 100%, 87,9%, 99,6% oraz 49,7% zaplanowanych wydatków (po zmianach) na to zadanie.

W okresie objętym kontrolą w Gminie nie planowano i nie realizowano wydatków na dokształcanie i doskonalenie nauczycieli w rozdziale 85446.

(akta kontroli tom I str. 4-230, 244-268, 343-370, 438-464, 528-553, 654-678; tom II str. 213-230)

2.6. W poszczególnych latach okresu 2017-2021 (do 30 września) wydatki Gminy na szkoły podstawowe wyniosły odpowiednio: 15 061,64 tys. zł, 17 942,48 tys. zł, 21 881,95 tys. zł, 22 211,63 tys. zł oraz 17 819,79 tys. zł. W okresie tym średnia liczba uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy wyniosła odpowiednio: 814, 925, 1015, 1005 oraz 1017 (do 30 września 2021 r.). W przeliczeniu na jednego ucznia szkoły podstawowej wydatki Gminy wyniosły odpowiednio: 18,5 tys. zł, 19,41 tys. zł, 21,56 tys. zł, 22,11 tys. zł oraz 17,53 tys. zł.

Wydatki Gminy, poniesione na gimnazja, wyniosły w latach 2017-2019 odpowiednio: 2807,75 tys. zł, 2381,04 tys. zł oraz 801,34 tys. zł. W okresie tym średnia liczba uczniów gimnazjów wyniosła odpowiednio: 356, 223 oraz 135 osób, natomiast wydatki w przeliczeniu na jednego ucznia gimnazjum wyniosły odpowiednio: 7,89 tys. zł, 10,7 tys. zł oraz 5,94 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą Gmina nie prowadziła innych typów szkół, określonych w art. 18 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe.

(akta kontroli tom II str. 192)

2.7. Dane finansowe ujęte w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych, według stanu na koniec 2017, 2018, 2019, 2020 oraz na dzień 30 czerwca 2021 roku²⁰, były zgodne z zapisami ewidencji księgowej za te okresy, prowadzonej w Urzędzie²¹.

(akta kontroli tom I str. 231-268, 330-370, 424-464, 514-553, 603-678; tom II str. 2)

2.8. W latach 2017-2021²² Gmina nie zaciągała zobowiązań finansowych (kredytów, emisji obligacji) na sfinansowanie zadań oświatowych.

(akta kontroli tom II str. 194-205)

¹⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1762.

²⁰ Analizą objęto sprawozdania Rb-27S i Rb-28S, które do dnia przeprowadzenia analizy (31 sierpnia 2021 r.) w największym stopniu oddawały wykonanie dochodów i wydatków Gminy w roku 2021 tj. sprawozdania na dzień 30 czerwca 2021 r.

²¹ W zakresie zrealizowanych dochodów budżetowych analizą porównawczą objęto salda wszystkich paragrafów klasyfikacji budżetowej w rozdziałach: 75801, 75802, 75807, 75831, 80101, 80103, 80104, 80110, 80148, 80150, 80195, 85415 i 85505. W ramach wydatków budżetowych przeanalizowano salda wszystkich paragrafów w rozdziałach: 75022, 75023, 75085, 80101, 80103, 80104, 80110, 80113, 80146, 80148, 80149, 80150, 80152, 80153, 80195.

²² Według stanu na dzień udzielenia informacji, tj. 16 września 2021 r.

2.9. W okresie objętym kontrolą Gmina udzieliła dotacji niesamorządowym placówkom oświatowym w łącznej wysokości 3917,65 tys. zł, z czego: dwie dotacje w roku 2018 na łączną kwotę 499,85 tys. zł, oraz po jednej dotacji w latach 2019-2021 w kwotach odpowiednio: 930,84 tys. zł, 1408,81 tys. zł oraz 1078,15 tys. zł. W 2018 r. dotacje otrzymały dwa podmioty prowadzące przedszkola niesamorządowe, tj. Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Piotruś Pan” oraz Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Bajkowa Kraina”, natomiast w kolejnych latach wyłącznie podmiot prowadzący przedszkole „Piotruś Pan”²³.

Bieżącą obsługę merytoryczną dotacji przyznawanych niesamorządowym placówkom oświatowym realizował GZEAS, natomiast Urząd Gminy dokonywał płatności tych dotacji. Ustalono, że dotacje przekazywano z zachowaniem terminów określonych w art. 34 ust. 1, w związku z art. 96 ust. 2 ufo. Analizę prawidłowości obliczania i rozliczania dotacji przyznanych niesamorządowym placówkom oświatowym opisano w wystąpieniu pokontrolnym w ramach analogicznej kontroli NIK, przeprowadzonej w GZEAS.

(akta kontroli tom II str. 193)

2.10. W udzielonej informacji Wójt oszacował potrzeby inwestycyjne Gminy w zakresie oświaty na łączną kwotę 3130 tys. zł. Potrzeby te dotyczyły:

- modernizacji łazienek szkolnych i ogrodzenia szkolnego w Zespole Szkół w Fiukówce (130 tys. zł);
- modernizacji boiska szkolnego i wymiary ogrodzenia na placu szkolnym w Zespole Szkół w Hucie Dąbrowie (250 tys. zł);
- rozbudowy budynków Zespołu Szkół w Krzywdzie, wymiany okien, ocieplenia budynku oraz modernizacji pokrycia dachowego budynków, zlokalizowanych w ramach tego Zespołu Szkół (2000 tys. zł);
- modernizacji łazienek szkolnych w Zespole Szkół w Okrzei (140 tys. zł);
- modernizacji boiska szkolnego w Zespole Szkół w Radoryżu Smolanym (250 tys. zł);
- modernizacji parteru oraz wymiany pieca centralnego ogrzewania w Zespole Szkół w Woli Okrzejskiej (320 tys. zł);
- zakupu systemu C-Eye wraz z urządzeniami i oprogramowaniem usprawniającym komunikację i rehabilitację dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych (40 tys. zł).

(akta kontroli tom II str. 194-205)

W latach 2017-2020 Gmina zrealizowała zadania inwestycyjne w zakresie oświaty na łączną kwotę 2720,83 tys. zł, z czego: w 2017 r. na kwotę 418,49 tys. zł, w 2018 r. 215,06 tys. zł, w 2019 r. 1761,1 tys. zł oraz w 2020 r. 326,18 tys. zł.

Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2017 r. dotyczyły termomodernizacji budynków Zespołów Szkół: w Okrzei (256,48 tys. zł) i w Hucie Dąbrowie (22,8 tys. zł), rozbudowy sieci bezprzewodowej w siedmiu jednostkach oświatowych (133,06 tys. zł) oraz zakupu kuchni gazowej do Zespołu Szkół w Fiukówce (6,15 tys. zł). Wydatki w kwocie 292,97 tys. zł sfinansowano ze środków własnych Gminy, natomiast w kwocie 125,52 tys. zł z budżetu Unii Europejskiej.

W 2018 r. utwardzono kostką brukową plac przy Zespole Szkół w Radoryżu Smolanym (53 tys. zł) oraz zakupiono: tablicę interaktywną (10,7 tys. zł), piec centralnego ogrzewania do Szkoły Podstawowej w Radoryżu Kościelnym (89,61 tys. zł), cztery drukarki 3D (40,84 tys. zł) i autobus do przewozu dzieci

²³ Drugi podmiot – Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Bajkowa Kraina” przestał funkcjonować.

(20,91 tys. zł). Zadania te sfinansowano środkami własnymi Gminy w wysokości 163,52 tys. zł oraz środkami z budżetu UE w kwocie 51,54 tys. zł.

W 2019 r. wykonano termomodernizację budynków Zespołów Szkół w Hucie Dąbrowie (1730,62 tys. zł) i Radoryżu Smolanym (30,48 tys. zł) oraz zakupiono monitor interaktywny (12 tys. zł). Wydatki na te zadania sfinansowane z budżetu Gminy w wysokości 977,05 tys. zł oraz z budżetu UE w wysokości 784,05 tys. zł.

W 2020 r. przeprowadzono modernizację budynku Zespołu Szkół w Woli Okrzejskiej (238,68 tys. zł), wybudowano plac zabaw oraz zakupiono piec konwekcyjno-parowy do Zespołu Szkół w Krzywdzie (87,5 tys. zł). Zadania te sfinansowano z budżetu UE w wysokości 77,2 tys. zł, natomiast w kwocie 248,98 tys. zł ze środków własnych Gminy.

Na rok 2021 zaplanowano termomodernizację budynków Zespołu Szkół w Radoryżu Smolanym (1916,16 tys. zł) oraz wyposażenie pracowni sensorycznej w Szkole Podstawowej w Radoryżu Kościelnym (55,59 tys. zł). Na realizację tych zadań zaplanowano pozyskanie środków z budżetu UE w wysokości 1031,7 tys. zł, natomiast pozostałe wydatki w kwocie 940,05 tys. zł przewidziano do sfinansowania ze środków własnych Gminy.

(akta kontroli tom II str. 194-205)

2.11. W związku z likwidacją gimnazjów Gmina poniosła wydatki w łącznej wysokości 80,92 tys. zł. Wydatki związane były z przekształceniem Gimnazjum w Radoryżu Kościelnym w Szkołę Podstawową i dotyczyły: przystosowania sanitariatów (29 tys. zł), wyposażenia pomieszczeń (36,49 tys. zł), zakupu pomocy dydaktycznych (10,1 tys. zł) oraz remontu pomieszczeń (5,33 tys. zł).

(akta kontroli tom II str. 194-205, 208-212)

2.12. Majątek pozostały po zlikwidowanych Gimnazjach w: Okrzei i Hucie Dąbrowie został zagospodarowany przez Zespoły Szkół, w ramach których funkcjonowały te Gimnazja. Natomiast majątek pozostały po Gimnazjum w Radoryżu Kościelnym został zagospodarowany przez utworzoną w tym miejscu Szkołę Podstawową.

(akta kontroli tom II str. 194-205)

2.13. Wójt poinformował, że Gmina Krzywda nie poniosła nieprzewidzianych wydatków w zakresie zadań oświatowych, związanych z pandemią COVID-19.

(akta kontroli tom II str. 194-205)

2.14. W związku z występowaniem pandemii COVID-19 w Gminie odnotowano istotne zmniejszenie wydatków, związanych z dowożeniem uczniów do szkół, które wyniosły 527,93 tys. zł w 2019 r. i 320,15 tys. zł w 2020 roku oraz wydatków związanych z utrzymaniem szkół (m.in. zużycie wody, energii elektrycznej i gazu), które w 2019 r. wyniosły łącznie 396,17 tys. zł, natomiast w 2020 r. wyniosły 339,97 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 194-205)

2.15. Wójt poinformował, że nie wystąpiły zadania oświatowe, których Gmina nie realizuje z uwagi na brak środków finansowych (zarówno własnych, jak i pochodzących z budżetu państwa lub innych źródeł).

(akta kontroli tom II str. 194-205)

2.16. Zgodnie z § 2 uchwały Rady Gminy w sprawie utworzenia GZEAS bezpośredni nadzór nad utworzoną jednostką powierzono Wójtowi.

W Urzędzie Gminy nie opracowano pisemnych procedur, regulujących sprawowanie nadzoru nad prawidłowością prowadzenia przez GZEAS dokumentacji i ewidencji księgowej, rzetelności danych ujętych w sprawozdaniach budżetowych

sporządzanych przez GZEAS oraz weryfikacji rzetelności danych przekazywanych do Systemu Informacji Oświatowej (dalej: SIO).

Pracownicy Urzędu Gminy nie realizowali kontroli w GZEAS w zakresie rzetelności danych przekazywanych do SIO. Wójt wyjaśnił, że w Urzędzie dostęp do SIO posiada wyłącznie on, a udzielił w tym zakresie pełnomocnictwa kierownikowi GZEAS.

Urząd nie prowadził w GZEAS kontroli w zakresie prawidłowości prowadzenia dokumentacji finansowo księgowej. Nadzór nad poprawnością danych, ujętych w sprawozdaniach budżetowych sporządzonych przez GZEAS, sprawowała skarbnik Gminy, w ramach bieżących obowiązków służbowych. Nadzór ten polegał na weryfikacji danych ujętych w sprawozdaniach budżetowych, poprzez sprawdzenie ich poprawności merytorycznej i formalno-rachunkowej oraz zgodności z planem finansowym. Na koniec roku dokonywano sprawdzenia poprawności bilansów, rachunków zysków i strat, zestawień zmian w funduszach jednostek oraz poprawności informacji dodatkowych. Poprawność weryfikowano w oparciu o składane sprawozdania statystyczne, roczne sprawozdania opisowe z wykonanych dochodów i wydatków oraz w oparciu o dane na temat mienia gminnego. Z przeprowadzanych czynności nadzorczych nie sporządzano dokumentacji pokontrolnej.

Niewyegzekwowanie przez Wójta od Dyrektora GZEAS sporządzenia sprawozdania dotyczącego stanu realizacji zadań oświatowych²⁴ świadczy o niewystarczającym nadzorze nad działalnością GZEAS.

(akta kontroli tom II str. 194-205, 231)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W budżecie Gminy na rok 2017 i na rok 2018 nie wyodrębniono wymaganej kwoty środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Zgodnie z art. 70a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela w budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych – w wysokości 1% - w przypadku lat 2017 i 2018 oraz 0,8% - w przypadku lat 2019-2021, w stosunku do planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, z zastrzeżeniem ust. 2 tej ustawy.

Na wynagrodzenia nauczycieli²⁵ zaplanowano odpowiednio: 6930,85 tys. zł na rok 2017 oraz 7333,43 tys. zł na rok 2018. Zgodnie z art. 70a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela wydatki na doszkąlanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli powinny być zaplanowane w wysokości odpowiednio: 69,31 tys. zł na rok 2017 oraz 73,33 tys. zł na rok 2018. Natomiast uchwałami nr XXVIII/187/2016 z dnia 29 grudnia 2017 r. oraz nr XLI/265/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r. Rada Gminy przyjęła uchwały budżetowe odpowiednio na rok 2017 i 2018, w których w rozdziale 80146 Doszkąlanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli zaplanowano wydatki na kwoty odpowiednio 42,84 tys. zł w 2017 r. i 42,2 tys. zł w 2018 r., tj. kwoty niższe niż wymagane treścią art. 70a Karty Nauczyciela.

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że w latach 2017-2018 omyłkowo zaplanowano w projekcie budżetu wydatki na doszkąlanie i doskonalenie nauczycieli w wysokości niższej o 26,47 tys. zł w 2017 r. i o 31,13 tys. zł w 2018 r. od wartości

²⁴ Opisane w obszarze pierwszym kontrolowanej działalności.

²⁵ W celu ustalenia wysokości wydatków zaplanowanych wyłącznie na wynagrodzenia nauczycieli od planu wydatków w § 4010 (przed zmianami) odjęto plan wydatków na wynagrodzenia pracowników innych niż nauczyciele.

1% zaplanowanych wynagrodzeń nauczycieli. W toku realizacji budżetu wszelkich zmian w planach finansowych jednostek budżetowych dokonują kierownicy tych jednostek, kierując stosowne wnioski do skarbnika. Są to z reguły przesunięcia w planach finansowych pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej. W latach 2017-2018 w budżetach jednostek oświatowych nie dokonywano zmian zwiększających plany finansowe na doskonalenie i doksztalcanie nauczycieli.

(akta kontroli tom I str. 4-230, 244-268, 343-370, 438-464, 528-553, 654-678;
tom II str. 213-214)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2017-2021 Gmina zapewniła środki finansowe na realizację zadań oświatowych. Wydatki na oświatę zwiększyły się z 17 869,4 tys. zł w 2017 r. do 22 211,63 tys. zł w 2020 r. Zostały sfinansowane głównie z subwencji (55%-67%) oraz środków własnych (30-34%). Gmina nie była zobowiązana do zwrotu subwencji oświatowej, w związku z otrzymaniem tej subwencji w wysokości wyższej od należnej. W uchwałach budżetowych (przed zmianami) na lata 2017-2021 zaplanowano dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w kwotach odpowiadających planowanym rocznym kwotom subwencji ogólnej, wynikającym z informacji ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W przypadku lat 2017-2018 w uchwałach tych nie wyodrębniono jednak wymaganej wysokości środków finansowych na doskonalenie zawodowe nauczycieli, która w tych latach winna wynosić 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Gmina nie zaciągała zobowiązań finansowych na sfinansowanie zadań oświatowych, a majątek pozostały po zlikwidowanych gimnazjach został zagospodarowany przez placówki oświatowe, funkcjonujące w miejscach zlikwidowanych gimnazjów.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Egzekwowanie od Dyrektora GZEAS sprawozdań niezbędnych do przekazania Radzie Gminy informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny oraz przedstawianie tych informacji Radzie, w terminie do dnia 31 października, zgodnie z art. 11 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe.
2. Wyodrębnienie w budżecie Gminy środków finansowych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości, określonej w art. 70a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, 26 listopada 2021 r.

Kontroler
Wojciech Niemyski
główny specjalista kontroli państwowej

(—)

.....
podpis

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch

(—)

.....
podpis